

6/2021
eko

ČESKO

149 Kč

ROZHOVOR

JANA HANUŠOVÁ

Dostupné financování
ekologických projektů

**ČHMÚ
KVALITA OVZDUŠÍ
V ČESKÉ REPUBLICE**

**BIOMETAN JAKO
MOŽNOST OZELENĚNÍ
ZEMNÍHO PLYNU**

**ZELENÁ ENERGIE
FOTOVOLTAIKA
PRO FIRMY**

JANA HANUŠOVÁ: **Je odpovědností finančních institucí nabídnout dostupné financování ekologických projektů**

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ, EKOLOGICKÝ PROVOZ A TLAK NA TRVALE UDRŽITELNÉ PODNIKÁNÍ. KLÍČOVÁ TÉMATA POSLEDNÍCH LET, KTERÝMI SE STÁLE ČASTĚJI ZABÝVAJÍ VELKÉ I MALÉ FIRMY V ČESKU. EXISTUJÍ STOVKY ZPŮSOBŮ, JAK MOHOU FIRMY SNÍŽIT DOPADY SVÉ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. VŠECHNY ALE MAJÍ JEDNO SPOLEČNÉ: K JEJICH REALIZACI JE NEZBYTNÉ ZÍSKAT DOSTUPNÉ FINANCOVÁNÍ.

TEXT: **Redakce** | FOTO: **ESSOX**

„Celý finanční sektor se musí podívat na svou činnost a říci si, kde může provést změny, aby snížil svou uhlíkovou stopu na minimum. Stejně jako každá jiná firma i její zaměstnanci. Navíc ale máme odpovědnost i za to, abychom poskytli dostupné financování zelených projektů, a umožnili tak realizaci přelomových změn, kterými celá společnost prochází,“ říká hned v úvodu rozhovoru Jana Hanušová, generální ředitelka společnosti ESSOX, která patří k největším nebankovním finančním institucím na českém trhu.

Stačí otevřít internet nebo noviny a člověk může mít pocit, že všechny firmy jsou najednou tak nějak „eko“. Jak významné je téma ekologie a udržitelnosti pro ESSOX?

Souhlasím, že všechny společnosti teď řeší udržitelnost víc než kdykoliv jindy. A myslím, že je to jenom dobře. I pro nás je udržitelnost jedním z klíčových témat. A jsem velmi ráda, že se nám daří v ESSOXu promítat hledisko odpovědnosti a ochrany životního prostředí do všech běžných činností naší firmy. Může to sice vypadat jako módní vlna, ale věřím, že jsme právě nyní díky této změně myšlení na začátku zcela nové epochy.

ESSOX je součástí skupiny Komerční banky a francouzské Société Générale. Jakou roli hrají při formování vaší strategie udržitelnosti oba akcionáři?

Díky tomu, že jsme součástí mezinárodní skupiny Société Générale, pro nás v ESSOXu a v Komerční bance nejsou témata udržitelnosti nová, zabýváme se jimi už řadu let. A nejde jen o vztah k životnímu prostředí. Trendy jako digitalizace či důraz na diverzitu dochází do České republiky vždy s určitým zpožděním, ale my máme díky našim akcionářům v tomto ohledu určitý náskok. Můžeme čerpat inspiraci, přenášet know-how z různých koutů světa a vyhnout se tak metodě pokus omyl.

Jakou roli hrají v nastolení udržitelného podnikání coby nového normálu finanční instituce? Když srovnáme dopady jejich činnosti na životní prostředí s průmyslovými či energetickými podniky, může se zdát jejich přínos méně významný.

Role finančních institucí je naopak naprosto klíčová. Zásadní změny v moderních dějinách lidstva byly vždy spojeny s obrovskými investicemi, a bylo to právě dostupné financování, které umožnilo rozšíření nových technologií. Finanční sektor byl hybatelem průmyslové revoluce, rozvoje automobilového průmyslu či letectví, energetiky, ale i internetu. Snižování emisí v průmyslu a energetice by nebylo možné, kdyby finanční sektor nezajistil pro realizaci investic dostatečný kapitál. A v tom vidím klíčovou roli ESSOXu a finančních institucí obecně. Je fajn, že snižujeme spotřebu papíru a sídlíme v nízkoenergetických

ESSOX své aktivity v oblasti udržitelnosti a ochrany životního prostředí zastřešuje pod hlavičkou „JSME ECO“. Nové logo používá nyní zejména v interní komunikaci, stále častěji by se ale měla značka objevovat také v oblasti komunikace s veřejností, klienty a obchodními partnery.

budovách. Ale financování nových technologií je to, co akceleruje změny a pomůže nám všem dosáhnout potřebné změny v rozumném časovém horizontu.

NOVÁ ÉRA MOBILITY

Doménou ESSOXu je financování automobilů.

Jak se díváte na budoucnost trhu? Prodej elektromobilů v Česku přece jen prozatím vázne. Máte pravdu, že český zákazník je více konzervativní a zatím má radši naftu. Nicméně prodeje hybridních a elektřinou poháněných vozidel rostou, na trh přichází nové a dostupnější modely. Ještě stále si to málokdo uvědomuje, ale naše generace je svědkem klíčové revoluce v mobilitě. Spalovací motory sice prošly za více než sto let neuvěřitelnou evolucí, ale své 150. narozeniny asi u většiny značek neoslaví.

Nastoupila již éra elektromobility v plné síle?

Určitě. Samozřejmě neříkám, že budeme všichni do deseti let jezdit v elektromobilu. Ale změna v myšlení je zcela zřejmá. Je to obrovská výzva pro automobilky, které musí masivně investovat do výzkumu a vývoje, zcela změnit svůj přístup ke konstrukci nových modelů i obchodním modelům. A není to jen o vozidlech samotných, nové výzvy a příležitosti se objevují při budování infrastruktury, vývoji software do vozidel, při komunikaci se zákazníky i v rámci financování mobility.

Nejsou ale elektromobily pro běžného zákazníka stále příliš drahé?

Premiové modely samozřejmě pro řadu zákazníků nejsou finančně dostupné, ale to platí i u vozidel s konvenčními motory. Není měsíc, aby některá z automobilek neuvedla na trh nový model s alternativním pohonem. Ekologická vozidla pronikají i do nižších tříd a věřím, že s rozvojem trhu elektromobilů a dalšími inovacemi se bude zvyšovat i jejich dostupnost. Je to patrné i na růs- →

Vysokou kvalitu firemního medu z centra Českých Budějovic potvrdila v letech 2018 a 2020 akreditovaná laboratoř QSI v Brémách. Laboratorní testy neprokázaly přítomnost ani jednoho z více než 600 nejčastějších pesticidů a zároveň vyloučily přítomnost těžkých kovů, polychlorovaných bifenylů a aromatických uhlovodíků. V prvním roce stočil ESSOX ze tří úlů 85 kilogramů medu. Obrovská poptávka po netradičním firemním dárku přiměla společnost k postupnému rozšíření včelstev na devět úlů, ze kterých stočila loni 230 kilogramů medu a naplnila bezmála tisíc dárkových sklenic.

tu zájmu o financování vozidel s alternativním pohonem. Jen v roce 2020 profinancoval ESSOX meziročně o 65 procent více elektromobilů než v roce 2019. A letos poptávka dále roste.

A co infrastruktura? V budování nabíjecích stanic je prozatím Česká republika oproti sousedním státům pozadu.

Máte pravdu, podle statistik ministerstva dopravy bylo ke konci roku 2020 v Česku 734 veřejných nabíjecích stanic s více než 1,5 tisícem dobíjecích bodů. Znamená to, že na jeden dobíjecí bod připadá asi pět elektromobilů. Náléhavost budování infrastruktury pro elektromobily je velkým tématem v celé Evropě. Je však nutné doplnit, že řada zákazníků, kteří do elektromobility vstupují v tuto chvíli, investuje současně s nákupem elektromobilu i do vlastní infrastruktury pro dobíjení. A je naší úlohou pomoci jim s financováním nejen pořizovací ceny automobilu, ale i nabíječky či fotovoltaických panelů.

Před třemi lety jste představila na jedné z oborových konferencí Strategii komplexní elektromobility, kterou ESSOX přijal jako jedna z prvních společností na trhu. Potvrdil vývoj trhu a odvětví, že jste se vydali správnou cestou?

Jednoznačně. A s odstupem času si myslím, že jsme dokonce rychlost nástupu elektromobility podcenili. Před třemi čtyřmi lety jsme odhadovali, že se u zákazníků začnou postupně a pomalu prosazovat elektromobily jako druhé auto v rodině, které je používáno pro krátké jízdy po městě. Dnes to vypadá, že alternativní pohony nahradí tradiční spalovací motory podstatně rychleji i v segmentu firemních a rodinných vozidel. To ale nic nemění na správnosti naší strategie. Postupně jsme do svého portfolia zařadili kromě financování elektromobilů i další klíčové prvky, které k elektromobilitě patří – solární panely, bateriová úložiště, nabíječky elektromobilů i další příslušenství. Ucelenou produktovou nabídku a dostupné financování v oblasti udržitelných

projektů vnímáme v ESSOXu jako náš příspěvek k rozvoji technologie, ke snížení uhlíkové stopy a ke zlepšení klimatu celé planety. Naší rolí je chovat se odpovědně nejen při své vlastní činnosti, ale také pomáhat chovat se odpovědně našim klientům a partnerům.

Máte konkrétní plány, jak rychle má růst vaše portfolio v oblasti financování elektromobilů?

Všichni jsme stále na začátku velké změny. ESSOX začal být na tomto poli aktivní přibližně před pěti lety a mohu říci, že jsme připraveni na rychlý nástup elektromobility i udržitelných a ekologických projektů v Česku. Ve třetím čtvrtletí roku 2020 se v Evropě prodalo 9,9 procenta vozidel s plně elektrickým pohonem nebo plug-in hybridů. A vizí Evropské unie je, aby do roku 2030 klesly emise CO₂ z osobních automobilů o 37,5 procenta. Je tedy zřejmé, že stojíme před obrovskou proměnou vozových parků na ekologičtější variantu.

Kdo bude v příštích letech častějším kupcem elektromobilu, firmy nebo spotřebitelé?

Obliba elektromobilů poroste rychle u obou cílových skupin. Větší objemy financování ale očekáváme spíše u firemních zákazníků, kteří budou motivováni spolu se změnou vozového parku investovat také do vlastní infrastruktury – ať už to budou pouze nabíjecí stanice nebo i fotovoltaické panely a bateriová úložiště. Pokud se podíváme opět na celou Evropu, přibližně pětina všech zaregistrovaných vozidel je součástí firemních flotíl. Tato firemní auta ale najedou dohromady 40 procent všech projetých kilometrů a do ovzduší vypustí až polovinu všech emisí z automobilové dopravy. Matematika je tedy jednoduchá: polovinu emisí z automobilové dopravy můžeme ovlivnit tím, že se zaměříme na firemní flotily.

Roste financování infrastruktury podobným tempem jako financování samotných elektromobilů?

V loňském roce zcela určitě ovlivnila rozhodování řady firem i pandemie nemoci covid-19 a s ní spojená ekonomická nejistota. I tak ale financování „zelených projektů“ v naší bilanci rostlo ve srovnání s rokem 2019 o 51 procent. A jen za první čtvrtletí letošního roku jsme profinancovali polovinu produkce z roku 2020. I firmy potřebují nějaký čas, aby si novou technologii osahaly. Řada z nich proto nejprve pořídí několik elektromobilů a instaluje nabíječku napájenou ze sítě. Po vyhodnocení pilotních projektů pak teprve sáhne k obměně většiny vozového parku i větším investicím do infrastruktury, protože dobíjení z vlastních solárních zdrojů je ekonomicky výhodnější.

VČELY NA STŘEŠE, MÉNĚ CESTOVÁNÍ I PAPÍRU

Radikální změny a důraz na ochranu životního prostředí však pozorujeme i mimo oblast

dopravy. Jde u finančních institucí typicky například o digitalizaci služeb?

Je to jedna z oblastí, na kterou se musí finanční instituce zaměřit, pokud chtějí v současném světě obstát u zákazníků. Ale samozřejmě nesmí být digitalizace samoúčelná. Na konci každého projektu by mělo stát zlepšení služeb zákazníkům i konkrétní efekt v ochraně životního prostředí. I když se o tom moc nemluví, přináší digitalizace →

Na nástup elektromobility je ESSOX připraven. V jednom z výzkumů, který si zadala společnost u agentury IPSOS, deklaruje polovina dotázaných spotřebitelů chuť přejít v osobní dopravě na ekologičtější variantu pohonu. Nejčastěji by v případě neomezeného rozpočtu stáli spotřebitelé o elektromobil (20 %) nebo vůz s hybridním pohonem (25 %). Dobrou zprávou je, že motivem pro koupi elektromobilu či hybridu by pro dotázané byla především snaha ulehčit životnímu prostředí.

služeb velké úspory i v produkovaných emisích v dopravě. Fakt, že nemusíte jet řešit běžné věci na pobočku banky, ale vyřídíte je z mobilu bez nutnosti cestování, má přece obrovský efekt.

Jak konkrétně si můžeme digitalizaci finanční instituce představit?

Jedna rovina je digitalizace interních procesů. Zjednodušeně řešeno přenášíme veškeré interní aktivity firmy do on-line prostředí, místo papírového archivu máme datové sklady, jsme schopni řešit on-line celou řadu potřebných aktivit, které klient nevidí. Druhou rovinou je ale nabídka vyspělých digitálních služeb klientům, kteří tak mohou řešit své finanční záležitosti na dálku z domova či kanceláře. V ESSOXu dnes například zcela běžně používáme SMS podpis, loni jsme spustili vyspělou aplikaci ES-Klíč pro zabezpečení a potvrzování plateb na internetu, implementovali jsme Google Pay a další mobilní platformy, kterými jsme našim klientům zjednodušili život a zároveň snížili množství papírových dokumentů.

Kolik papíru může díky takovým službám firma ušetřit?

Jen v ESSOXu jsme za loňský rok díky digitalizaci našich procesů ušetřili možná desítky tisíc listů papíru. Byly to přibližně tři tuny papíru, tolik váží indický slon. A podobně omezujeme i další odpady, které produkujeme. Podařilo se nám vybudovat firemní kulturu, kde je zcela běžné netisknout zbytečné e-maily, třídít odpad, snažit se najít další smysluplné využití pro vyřazené vybavení kancelář, laptopy a mobilní telefony.

Loňský rok přinesl rapidní omezení cestování. Zkusili jste spočítat, kolik kilometrů ušetřil vloni ESSOX? A vrátí se ještě vůbec doba intenzivního byznys cestování?

Pokročilá digitalizace a zavedení režimu flexi office nám umožnilo přesunout mnoho aktivit do on-line prostředí. I díky tomu se nám podařilo jen za loňský rok ušetřit 215 tisíc najetých kilometrů v automobilech a 40 tisíc leteckých kilometrů. Technologicky jsme byli připraveni již dříve, ale

až pandemie koronaviru dokázala změnit uvažování společnosti jako celku. Pro naše obchodní partnery je nyní zcela normální, že si zavoláme přes Skype a vyřešíme potřebné záležitosti on-line. A přestože se pravděpodobně s koncem přísných omezení spojených s pandemií některé cesty vrátí, věřím, že budeme podstatně více zvažovat, zda je služební cesta do zahraničí skutečně nutná a zda nelze vyřešit agendu on-line.

Na střeše vaší českobudějovické centrály máte včelí úly. Jak se včelám v centru města daří?

Daří se jim skvěle a jsou naší srdeční záležitostí. Nápad kolegy Petra Samce na umístění včelstev na střechu budovy, kde ESSOX sídlí, přišel v roce 2018. A od té doby se rozrostla včelstva ze tří úlů na současných devět. Mám radost, že jsme se stali jednou z prvních společností, která v Jihočeském kraji podpořila instalaci úlů ekosystém městské aglomerace.

Jenže vy jste zdaleka neskončili se svým včelím projektem jen u instalace úlů na střechu.

To je pro nás tak nějak typické, dotahovat myšlenky do konce a hledat další a další cesty, jak různé věci propojit, rozvinout a zlepšit. Zajímalo nás, jak je na tom náš med z hlediska kvality, protože jsme nenašli žádné relevantní informace o kvalitě medu sbíraného včelami uprostřed velkého města. Proto jsme v letech 2018 a 2020 nechali otestovat

med z centra Českých Budějovic v akreditované laboratoři QSI v německých Brémách. A s pomocí výsledků laboratorních testů dnes ukazujeme i ostatním firmám, že med z centra města je kvalitou srovnatelný s medem z nejměstších koutů přírody. I zde vnímáme své poslání inovovat, motivovat a inspirovat ostatní.

Jak stočený med používáte?

Již třetím rokem jsme z něj udělali vánoční dárky pro obchodní partnery. Loni jsme takto rozdali skoro tisíc sklenic medu. Naše včely jsou skvělou ukázkou toho, jak může i malý projekt přispět ke zlepšení životního prostředí. Na jedné straně podpoříme městský ekosystém, a za odměnu získáme zdravý produkt, který můžeme někomu darovat. Zároveň tím ale šetříme velké množství zdrojů pro výrobu konvenčních vánočních dáreků i odpadů, které jsou s jejich rozdáváním spojené. ☺

Jana Hanušová

je jednatelkou a generální ředitelkou společností ESSOX v České republice a na Slovensku. Patří k nejméně postavených žen v českém finančním byznysu: je členkou dozorčí rady ALD Automotive a dlouholetou místopředsedkyní České leasingové a finanční asociace, kde se podílí na vytváření prostředí pro fungování nebankovních finančních institucí, které zaměstnávají v Česku téměř 19 tisíc lidí.